

Budjettirahoitteiset tehtävät

Kymen jätelautakunta

Toimiala Tekniikka ja ympäristö

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Kymen jätelautakunta on alueellinen jätehuoltoviranomainen. Jätelautakunnan toiminta-alueella on kymmenen kuntaa; Hamina, liitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Miehikkälä, Mäntyharju, Pertunmaa, Pyhtää ja Virolahti. Pertunmaan kunta liittyy Mäntyharjun kuntaan 1.1.2025. Kouvolan kaupunki toimii Kymen jätelautakunnan vastuukuntana.

Jätelautakunta huolehtii jätelain mukaan kunnalle kuuluvista jätehuollon järjestämiseen, suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä viranomaistehtävistä kuten jätehuoltomääräysten ja jätetaksojen hyväksymisestä, niistä poikkeamisesta sekä mahdollisista jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksistä. Jätelautakunta ylläpitää jätteenkuljetus ja kompostointirekisteriä.

Jätelautakunnan toiminta ja päätöksenteko edistää jätelain tarkoitusta: edistää kiertotaloutta, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäisee jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimivan jätehuollon sekä ehkäisee roskaantumista.

Jätelautakunta toimii yhteistyössä alueen kuntien ja jäteyhtiön kanssa. Jätehuolto vaikuttaa asukkaiden jokapäiväiseen elämään. Jätehuollon sujuvuus ja asiakaslähtöisyys ja -tyytyväisyys onkin edellytys kiertotalouden ja jätelain tavoitteiden toteutumiseksi.

Lautakuntasopimuksen mukaisesti Kouvolan kaupungille ei synny kuluja jätelautakunnan/Alueellinen jätehuolto -yksikön toiminnasta. Lautakunnan toimintakulut katetaan asukkailta kerättävällä jätehuollon perusmaksulla, jonka osana on lautakuntamaksu.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet suunnittelukaudelle 2025–2028

Tulevalla suunnittelukaudella kehitetään jätehuoltovelvoitteiden toteutumisen seuranta ja seurannan mahdollistamista. Jätteenkuljetus- ja kompostointirekisteriin on valmistumassa räätälöity työkalu, jonka avulla tieto jätteenkuljetukseen liittymättömistä ja erilliskeräyspuutteista saadaan nykyistä helpommin selville. Etenkin panostetaan biojätteen erilliskeräysvelvollisten seurantaan.

Biojätteiden erilliskeräysvelvollisuus laajeni vappuna 2024 yli 10 000 asukkaan taajamien omakoti- ja paritaloihin. Toukokuussa 2026 se laajenee koskemaan myös 300–10 000 asukkaan taajamia. Biojätteen erilliskeräysvelvollisuuden laajeneminen edistää biojätteen hyödyntämistä. Toki se on työllistänyt myös jätehuoltoviranomaista merkittävästi mm. kompostointi-ilmoitusten ja yhteydenottojen muodossa. Suunnittelukauden loppupuolella on ensimmäisistä kompostointi-ilmoituksista kulunut viisi vuotta aikaa, jolloin asukkaiden on tehtävä kompostointi-ilmoitus uudestaan.

Pertunmaan alueella siirrytään kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan eli Kymenlaakson Jäte Oy:n kilpailuttamaan kuljetukseen 27.4.2025. Tämän myötä Pertunmaan alueelta poistetaan aluekeräyspisteet, jotka korvataan kiinteistöittäisellä jätteenkuljetuksella, joka on lähes koko muulla alueella jätteenkuljetuksen järjestämistapa. Pertunmaalla tapahtuvat muutokset vaikuttavat jätelautakunnan toimintaan asukkaiden yhteydenottoina ja hakemuksina.

Jätehuoltomääräyksiä, jotka ovat tulleet voimaan 1.6.2023, ollaan päivittämässä. Uudet määräykset on määrä tulla voimaan alkuvuodesta 2025. Päivitystarve johtuu lähinnä kansallisesta jättepiktoigrammihankkeesta, jossa jätelajikohtaisia termejä yhdenmukaistetaan koko Suomessa.

Loppuvuonna 2024 valmistuvaa uutta Jätepoliittista ohjelmaa sekä Jätehuollon palvelutasoa 2025–2030 toteutetaan yhdessä alueen kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa. Sujuva yhteistyö ja tiedonkulku eri osapuolien välillä ovat edellytyksiä ohjelman tavoitteiden saavuttamiselle sekä myös koko jätelautakunnan toiminnalle.

Tulevalla suunnittelukaudella toteutunee myös jätelainsäädännön uudistus kolmessa eri vaiheessa. Uudistus tähtää kohti "kiertotalouslakia". Jätelautakunta seuraa uudistusta ja lausuu lakiesityksistä tarvittaessa.

Jätelautakunnan toimintatapoja ja prosesseja on edelleen syytä tarkastella ja kehittää suunnittelukaudella myös henkilöstöressurssien vähentymisen vuoksi. On keskityttävä tärkeimpiin tehtäviin ja myös ostopalveluja tullaan lisäämään paljon. Lisäksi nettisivujen kehittäminen ja ylläpito on tärkeä tehtävä. Hakemusten pitkät käsittelyajat myös todennäköisesti jatkuvat vielä jonkin aikaa, koska vanhoja rästejä puretaan ja uusia hakemuksia tulee koko ajan. Digitalisaation hyödyntäminen asiakasta helpottamaan ja työmäärän hallintakeinona ovat tärkeitä tavoitteita pidemmällä aikavälillä. Uusi kompostointi-ilmoituslomake pitäisi olla käytössä jo vuonna 2024.

Henkilöstötarpeeseen (määrä ja rakenne) vaikuttavat tekijät ja henkilöstöön kohdistuvat muutostarpeet

Alueellisen jätehuolto -yksikön vakituiseen henkilöstöön on vuoden 2024 alusta kuulunut jätehuoltopäällikkö (0,8 htv), suunnittelija (1,0), toimistosihteeri (1,0) ja rekisterivastaava (1,0) sekä Hallintopalveluissa kirjoilla oleva hallintosihteeri (0,15) jätelautakunnan kokousten osalta. 1.10.2023-29.8.2024 palveluksessa oli myös määräaikainen, osa-aikainen toimistosihteeri, joka hoiti lähinnä kompostointi-ilmoitusasioita.

Rekisterivastaavan eläköityessä alkuvuodesta 2025 ei hänen tilalleen voida Kouvolan koko organisaatiossa toteutetun Palveluanalyysi-vertailun mukaan palkata uutta henkilöä. Henkilöstömääriä ja kustannuksia ja koko alueen tunnuslukuja on verrattu Kouvolan, Joensuun, Mikkelin ja Lappeenrannan (jätelautakunnan osalta Imatra) kesken. Ostopalveluja lisätään rekisterin hoidon osalta n. 25 000 €. Säästöä toimen täyttämättä jättämisestä syntyy n. 20 000 €. Tämä tarkoittaa muutamia kymmeniä senttejä kotitalouden jätemaksussa vuodessa. Ostopalveluista syntyneitä kustannuksia ja toimen täyttämättä jättämisestä aiheutuneita säästöjä ja vaikutuksia jätelautakunnan toimintaan seurataan ja tarvittaessa rekrytoidaan uusi henkilö myöhemmin suunnittelukaudella. Myös Palveluanalyysi-vertailua päivitetään säännöllisesti. Vastuukunnan on varmistettava jätelautakunnan toiminnalle riittävät resurssit tehtävien hoitamiseen myös lautakuntasopimuksen mukaisesti.

Määräaikaista työvoimaa on suunniteltu kompostointitarkastuksia varten tai mahdollisesti kompostointi-ilmoitusten käsittelyyn tarpeen mukaan.

Keskeiset osaamistarpeet suunnittelukaudella

Lisääntyvä osaamistarve kohdentuu etenkin jätteenkuljetus- ja kompostointirekisterin ja jätelautakunnan nettisivujen käytettävyyden kehittämiseen ja digitalisaatioon. Osaaminen hankitaan ulkoa sekä myös kouluttautumalla. Osaamistarve otetaan huomioon rekrytointitilanteissa ja toiminnan suunnittelussa sekä työnjaossa.

Riskianalyysi

Tavoitteiden toteutumisen esteenä voi olla resurssipula ja henkilöstömäärän väheneminen tai lautakunnan alueen kuntien erilaiset näkemykset jätehuollon toteuttamistavoista. Myös pandemia tai lakko voi aiheuttaa riskin toiminnalle. Myös muutokset lainsäädännössä voivat aiheuttaa riskin tavoitteiden toteutumiselle lisäten työn määrää muussa kuin tavoitteen mukaisessa asiassa. Ostopalvelujen lisääminen jätteenkuljetusten kirjaamisessa rekisteriin voi aiheuttaa epätarkkuutta rekisterissä, jolloin sen luotettavuus laskee ja jätteenkuljetukseen liittymisen seuranta vaikeutuu.

Valtuuston/lautakunnan hyväksymät toiminnalliset tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso 2025

Kaupunkistrategian tavoite: Asuminen: Kouvola on turvallinen kotipesä

Tavoite: Hakemusten käsittely kohtuullisessa ajassa.	Keskeisimmät toimenpiteet: Toiminnan ja asiakaspalvelun kehittäminen sekä resurssien varmistaminen			
Mittari(t)				
Käsittelyaika (päivää)	Lähtöarvo 8/2024	136	Tavoitearvo 12/2025	84

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Tavoite: Jätehuoltomääräysten mukaiset jätehuoltopalvelut asukkailla. Kasvatetaan järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneiden osuutta liittymisvelvollisista. Tieto jätehuollon tilanteesta kasvaa.	Keskeisimmät toimenpiteet: Erilliskeräysvelvoitteiden toteutumisen seuranta etenkin omakoti- ja paritalojen biojätekeräyksen osalta.			
Mittari(t)				
Liittyneiden osuus (%)	Lähtöarvo 8/2024	83	Tavoitearvo 12/2025	93

Talous

Kymen jätelautakunta 1000 e	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot						
Myyntituotot	291	358	371	376	381	386
Tuet ja avustukset	3	9	0	0	0	0
Toimintatuotot	293	367	371	376	381	386
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-217	-275	-218	-223	-228	-234
Palkat ja palkkiot	-179	-223	-177	-181	-186	-190
Henkilösivukulut	-38	-52	-41	-42	-43	-44
Eläkekulut	-32	-46	-36	-37	-37	-38
Muut henkilösivukulut	-6	-7	-5	-5	-5	-6
Palvelujen ostot	-57	-55	-96	-96	-96	-96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-2	-1	-1	-1	-1
Muut toimintakulut	-18	-35	-41	-41	-41	-41
Toimintakulut	-293	-367	-357	-362	-367	-372
Toimintakate	0	0	14	14	14	14
Laskennalliset kustannukset						
Muut laskennalliset kust.	-13	0	-14	-14	-14	-14
Kokonaiskustannukset	-13	0	0	0	0	0

Henkilöstökulut pienenevät, mutta palvelujen ostot kasvavat kohonneiden ICT-kulujen ja rekisterin ylläpidon vuoksi. Myös asiantuntijapalveluihin on varattu aiempaa enemmän rahaa mm. käännostöiden ja mahdollisten selvitysten vuoksi. Niin sanotut vyörytyskulut eli "Muut laskennalliset

kustannukset” 14 000 € ovat hallinnollisia kuluja, jotka on nyt lisätty jätelautakunnan talousarvioon. Aiemmin ne ovat jääneet Kouvolan kaupungin maksettaviksi.

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Kymen jätelautakunta	3,5	4,6	3,3	3,3	3,3	3,3

Vuoden 2025 resursseissa on vakituinen henkilöstö (yhteensä 2,9, josta hallintosihteerin resurssia 0,1) sekä määräaikainen (0,4).

Toiminnan volyymit

Volyymit	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrä	6 401	6 000	3 000	4 000	9 500	9 500
Tehtyjen viranhaltijapäätösten määrä	825	800	300	400	300	300

Hakemusten ja ilmoitusten määräärvioon vaikuttavat eri vuosina voimaan tulevat erilaiset erilliskeräys- tai ilmoitusvelvoitteet.

Vakinaisen henkilöstön nykytila

Vakinaisen henkilöstön lukumäärä	Henkilöstö 1.6.2024	Arvioitu poistuma 6–12/2024	Arvioitu poistuma 2025	Arvioitu poistuma 2026	Arvioitu poistuma 2027	Arvioitu poistuma 2028	Poistuma yhteensä	Henkilöstö 31.12.2028
Esihenkilöt	1						0	1
Muu henkilöstö	3		1				1	2
Yhteensä	4	0	1	0	0	0	1	3

Arvioitu poistuma sisältää sekä eläkepoistuman että muun poistuman.

Määrällinen henkilöstösuunnitelma henkilötyövuosina

Henkilöstö henkilötyövuosina	12/2024	12/2025	12/2026	12/2027	12/2028
Vakinaiset	4,0	2,9	2,9	2,9	2,9
Määräaikaiset	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4
Yhteensä	4,6	3,3	3,3	3,3	3,3

Lisäselvitys määräaikaisesta henkilöstöstä

Määräaikainen henkilö voi olla esimerkiksi opiskelija/harjoittelija, joka tekee yksittäisen projektin kuten kompostointitarkastuksia tai päivittää kompostointirekisteriä. Tarkempi työtehtävä määräytyy sen hetkisen tarpeen mukaisesti.